

28.4.2025

Viite Järjestöille ja ympäristönhoitoon myönnettävien harkinnanvaraisten valtionavustusten käyttösuunnitelma
Hänvisning vuonna 2025 sekä suunnitelma vuoden 2024 käyttämättä jääneiden määrärahojen käytöstä

Asia Valmistelumuistio
Ärende

Tausta

Momentin 35.01.65 (Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon) määrärahaa saa käyttää

1. avustuksiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille
2. avustuksiin valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille
3. saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisesti avustuksiin saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin
4. saaristoalueiden ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävän toiminnan tukemiseen
5. avustuksiin ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvään vapaaehtoistyöhön.
6. kestävää kehitystä, kulttuuriympäristön vaalimista sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen.

Talousarvion 2025 selvitysosa: Harkinnassa huomioidaan avustuksen tarpeellisuus toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja ne myönnetään valtionavustuslain (688/2001) perusteella. Avustuspäätökset tehdään valtionavustuslain 5§:n ja 7§:n mukaisesti. Avustusten myöntämisessä ympäristöministeriö ottaa erityisesti huomioon, miten avustettavalla toiminnalla edistetään valtion vuoden 2024 talousarviossa esitettyjä ympäristöministeriön hallinnonalan tavoitteita. Valtionavustuksen saajan on noudatettava varojen käytössä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016), mikäli hankinnan kustannuksista yli 50 % katetaan myönnettävällä avustuksella. Valtionavustuslain 11 §:n perusteella saajalla on velvollisuus antaa selvitys valtionavustuksen käyttämisestä.

Vuoden 2025 talousarvion momentilla 35.01.65 on varattu määrärahaa yhteensä 2 175 000 euroa. Tähän määrärahaan sisältyy hallituksen 235 000 euron osoitus Pidä Saaristo Siistinä ry:lle ja eduskunnan valiokuntakäsittelyssä lisäämä 150 000 euron osoitus Suomen Metsästäjäliitto ry:lle ympäristöihin.

Lisäksi vuoden 2024 määrärahasta on jäänyt käyttämättä yhteensä 1 000 euroa. Käyttämättömät varat käytetään vuoden 2025 avustusten jaon yhteydessä myöntämällä avustusta näistä varoista kyseisenä vuonna avustuksen saaneille järjestöille tai käyttökohteisiin. Näin ollen vuonna 2025 jaettavissa olevaa määrärahaa on yhteensä 2 176 000 euroa.

1. Avustukset valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille (momentin kohta 1)

Momentin käyttösuunnitelmassa vuonna 2024 osoitettiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille **1 178 400** euroa. Samalla käyttösuunnitelmalla kohdennettiin vuosien 2022 ja 2023 määrärahoista käyttämättä jääneet ja palautuneet 7 000 euroa kyseisenä vuonna avustusta saaneelle

järjestöille. Avustuksia oli näin yhteensä jaettavana 1 185 400 euroa. Avustusta myönnettiin 31 luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestölle.

Vuonna 2025 esitetään jaettavaksi avustuksia luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestölle yhteensä **1 029 000 euroa**. Lisäksi vuoden 2024 määrärahoista on jäänyt käyttämättä yhteensä 1 000 euroa. Nämä kohdennetaan kyseisenä vuonna avustusta saaneelle BirdLife ry:lle. Avustuksia on näin yhteensä jaettavana **1 030000 euroa**. Vuoden 2025 avustushaussa avustushakemusten yhteismäärä on 2 151 306 euroa ja hakijoita on 36. Avustusta esitetään myönnettäväksi 23 hakijalle.

Valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille niiden toimintaan myönnettävää yleisavustusta myönnettäessä otetaan huomioon, miten yhteisön toiminta tukee kansalaistoimintaa ympäristöhallinnon toimialalla (toimintakenttä, toiminnan laatu ja laajuus) sekä miten ja missä määrin yhteisön toiminta edistää valtion talousarvioesityksessä mainittuja ympäristöministeriön asettamia tavoitteita toimialan yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle (Valtion talousarvioesitys 2025). Avustuksia myönnettäessä ympäristöministeriö huomioi myös yhteisön toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä missä määrin avustus on tarpeellista toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

2. Avustukset valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille (momentin kohta 2)

Momentin käyttösuunnitelmassa vuonna 2024 osoitettiin avustuksia valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille 260 600 euroa. Lisäksi kohdennettiin uudelleen samalla käyttösuunnitelmalla vuoden 2022 ja 2023 määrärahoista palautuneet ja käyttämättä jääneet 6 724,79 euroa. Avustuksia oli näin yhteensä jaettavana 267 324,79 euroa. Avustusta myönnettiin 14 asunto- ja rakennusalan järjestölle.

Vuonna 2025 esitetään jaettavaksi asunto- ja rakennusalan järjestöille yhteensä **185 000 euroa**. Vuoden 2025 avustushaussa avustushakemusten yhteismäärä on 563 000 euroa ja hakijoita on 14. Avustusta esitetään myönnettäväksi 7 hakijalle.

Valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille niiden toimintaan myönnettävää yleisavustusta myönnettäessä otetaan huomioon, miten yhteisön toiminta tukee kansalaistoimintaa ympäristöhallinnon toimialalla (toimintakenttä, toiminnan laatu ja laajuus) sekä miten ja missä määrin yhteisön toiminta edistää valtion talousarvioesityksessä mainittuja ympäristöministeriön asettamia tavoitteita toimialan yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle (Valtion talousarvioesitys 2025). Avustuksia myönnettäessä ympäristöministeriö huomioi myös yhteisön toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä missä määrin avustus on tarpeellista toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.

3. Avustukset momentin kohtiin 3-6

Vuonna 2024 määrärahaa esitetään osoitettavaksi luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen sekä asunto- ja rakennusalan järjestöjen lisäksi seuraavasti:

Avustukset saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisiin avustuksiin saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin (momentin kohta 3)

- ELY-keskuksille, jotka myöntävät avustuksia saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin 120 000 euroa.

Avustukset saaristoalueiden ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävän toiminnan tukemiseen (momentin kohta 4)

- Lapin ELY-keskukselle, joka myöntää avustusta tunturialueiden jätehuoltoa edistävään toimintaan 35 000 euroa

- Pidä Saaristo Siistinä ry:lle saariston jätehuoltoa edistävään toimintaan 430 000 euroa

Avustukset ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvään vapaaehtoistyöhön (momentin kohta 5)

- Avustukset ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvään vapaaehtoistyöhön 60 000 euroa.

Avustukset kestävästä kehityksestä, kulttuuriympäristön vaalimisesta sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen (momentin kohta 6)

- Keski-Suomen ELY-keskukselle, joka myöntää avustuksia kestävästä kehityksestä, kulttuuriympäristön vaalimisesta ja muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistäviin valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittäviin projektiluonteisiin hankkeisiin 316 000 euroa.

Esteellisyyksien huomioiminen asian käsittelyssä

Maailman Luonnon Säätiö WWF Suomen avustushakemuksen on arvioinut erityisasiantuntija Heli Mäntylä (KERA) Miliza Malmelinin esteellisyyden vuoksi.